

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІЧНА АКСІОЛОГІЯ

Освітня програма «Освітні, педагогічні науки»

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
педагогіки та освітнього менеджменту
імені Богдана Ступарика
Протокол № 1 від "29" серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ - 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Ресурсне забезпечення
6. Контактна інформація
7. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Педагогічна аксіологія
Освітня програма	Освітні, педагогічні науки
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Статус дисципліни	вибіркова
Курс/семестр	I курс, II семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://www.d-learn.pnu.edu.ua
2. Опис дисципліни	
Предметом вивчення курсу «Педагогічна аксіологія» є зміст, структура та особливості ціннісно-сміслової сфери педагога як психофізіологічного та аксіологічного феномену.	
Мета і завдання курсу	
<p>Мета курсу: формувати у студентів уявлення про результативно-ціннісні теорії з вивчення мотивації до освіти і науки як загальнолюдських цінностей, особистості психофізіологічний феномен та найвищу цінність суспільства.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – сформувати знання про явища і факти у професійній сучасній освіті на основі даного курсу; – формування гуманістично зорієнтованої ціннісно-сміслової сфери викладача в процесі професійної підготовки; – виявити умови та шляхи проведення підготовки фахівців за допомогою курсу аксіології. 	
Компетентності	
<p>Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук.</p> <p>Загальні компетентності (ЗК):</p> <p>ЗК1.Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.</p> <p>ЗК4.Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК5.Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК7.Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК8.Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.</p> <p>ЗК9.Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>Спеціальні (фахові) компетентності (СК):</p> <p>СК1.Здатність проектувати і досліджувати освітні системи.</p> <p>СК2.Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері освіти й педагогіки.</p> <p>СК3.Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти.</p> <p>СК5.Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проекти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти.</p> <p>СК6.Здатність управляти стратегічним розвитком команди в педагогічній, науково-педагогічній та науковій діяльності.</p> <p>СК 8. Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.</p>	

Програмні результати навчання

PH1. Знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку освіти і педагогіки, методологію відповідних досліджень.

PH3. Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.

PH5. Організовувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.

PH6. Розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проекти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм.

PH7. Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання.

3. Організація навчання курсу

Обсяг курсу 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12 год.
семінарські заняття	18 год.
самостійна робота	60 год.

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний /вибірковий
II	Освітні/педагогічні науки	I	Вибірковий

Тематика курсу

Тема	Кількість год.		
	Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота
Тема 1. Загальні основи педагогічної аксіології. Проблема статусу аксіології і зміст її категорій. Проблема різноманітності критеріїв цінності. Аксіологічний підхід в методології сучасної педагогіки.	2		4
Тема 2. Аксіологія цінностей у педагогічній науці. Проблеми формування і розвитку вчення про цінності в українській соціально-філософській думці. Генеза педагогічної аксіології.	2		4
Тема 3. Аксіологічна проблематика у контексті сучасності. Філософський світогляд як соціальна цінність. Вчення про цінності у соціально-філософській думці. Виховання та освіта як цінність. Філософія творчості. Цінність сім'ї та шлюбу.	2		4

<p>Тема 4. Аксиологія у формуванні професійної освіти. Аксиологічні засади сучасної системи освіти. Педагогічна та психологічна аксиологія в гуманітарній професійній освіті. Аксиологічний підхід до формування професійної культури у майбутніх викладачів.</p>	2		4
<p>Тема 5. Організація освітнього процесу в контексті аксиологічних засад. Поняття педагогічної аксиології, формування педагогічної аксиології в освіті та її функції. Напрямки організації освітнього процесу. Види цінностей у формуванні ключових компетенцій.</p>	2		4
<p>Тема 6. Система методологічних підходів психолого-педагогічної підготовки студентів магістратури. Загальнонаукові підходи в системі психолого-педагогічної підготовки. Вплив аксіопедагогіки на підготовку майбутніх викладачів. Аксиологічний та культурологічний підхід до підготовки фахівців у вищій школі.</p>	2		4
<p>Тема 1. Педагогічна аксиологія як професійно-педагогічна підготовка викладачів. Аксиологія як філософсько-педагогічна дисципліна: предмет і коло проблем. Проблема змісту аксиологічних категорій. Професійна підготовка фахівців як предмет педагогічної аксиології. Найважливіші ціннісні орієнтації педагогів. Педагогічні технології розвитку аксіосфери майбутнього викладача.</p>		2	4
<p>Тема 2. Аксиологічні аспекти у парадигмі методологічних підходів. Аксиологічна проблематика у філософсько-педагогічній думці. Культурологічна парадигма: аксиологічний аспект. Антропологічна парадигма освіти. Аксиологізація професійно-педагогічної освіти. Аксиологічна парадигма освіти. Аксиологічний підхід в сучасній педагогіці.</p>		2	4
<p>Тема 3. Особливості аксіосфери у ЗВО. Поняття аксіосфера та значення аксіосфери гуманістичної педагогіки. Аксіосфера як філософська категорія. Становлення аксіосфери майбутніх фахівців у ЗВО.</p>		2	4
<p>Тема 4. Аксиологічний підхід до виховання особистості викладача ЗВО. Педагогічні основи становлення аксиологічної парадигми в освіті. Формування ціннісних орієнтацій майбутніх викладачів як завдання педагогічної аксиології.</p>		2	4
<p>Тема 5. Аксиологічний підхід у вітчизняній педагогічній науці та практиці: історико-педагогічна ретроспектива. С.Гессен як один із засновників ціннісного підходу в педагогічній науці. Виховний ідеал Г.Вашенка. Освітні цінності у творчості П. Каптерева. Соціоцентричні ціннісні системи Б. Бітінаса. Класифікація цінностей</p>		2	4

О. Вишневецького. О. Сухомлинська про цінності виховання дітей та молоді.			
Тема 6. Моделювання професійної підготовки особистості майбутнього викладача: ціннісний аспект. Моделювання освітньо-професійної підготовки магістрів. Моделювання психолого-педагогічної діяльності у ЗВО. Моделювання управлінської діяльності у ЗВО.		2	4
Тема 7. Організація освітнього процесу в ЗВО у контексті аксіологічних засад. Напрямки організації педагогічного процесу у ЗВО. Види цінностей у формуванні ключових компетенцій. Ціннісні орієнтири компетентнісного підходу у підготовці магістрів.		2	4
Тема 8. Проблема функціонування цінностей у контексті сучасної епохи. Філософський світогляд як соціальна цінність. Виховання та освіта як цінність. Філософія творчості. Цінність сім'ї та шлюбу.		4	8
ЗАГАЛОМ	12	18	60

4. Система оцінювання курсу

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	0
Семінарські заняття	30
Самостійна робота	10
Індивідуальна чи творче завдання	10
Залік	50
Максимальна кількість балів	100

5. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
-----------------------------------	--

Рекомендована література

Базова

- Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: *навч.-метод. посіб.* / Авт. кол. Стинська В.В., Прокопів Л.М., Нагачевська З.І., Савчук Б.П., Стражнікова І.В., Ковальчук В.М., Салига Н.М. [За заг. ред. В.Стинської, Л.Прокопів]. Івано-Франківськ, 2021. 430 с.
- Заредінова Е.Р. Формування соціокультурних цінностей студентів в освітньому середовищі закладу вищої освіти: теорія та методика: *монографія* / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання. Київ : Слово, 2020. 370 с.
- Калюжна Т.Г. Педагогічна аксіологія в умовах модернізації професійно-педагогічної освіти: *монографія* / за наук. ред. О.В. Уваркіної. К.: Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2012. 128 с.
- Лаппо В.В. Виховання духовних цінностей студентської молоді в осередку академічної групи

ВНЗ: *метод. реком.* Івано-Франківськ: НАІР, 2016. 225 с.

5. Лаппо В. В. Формування духовних цінностей студентської молоді в навчально-виховному процесі вищого навчального закладу: теоретико-методичні засади: *монографія* / Ін-т проблем виховання НАПН України. Івано-Франківськ : НАІР, 2017. 354 с.
6. Онтологія, аксіологія, антропологія, гносеологія філософсько-правових вчень: *навчальний посібник* / За заг. ред. В.В. Кузьменка. Дніпропетровськ: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2015. 246 с.
7. Підлісний М. М. Проблеми аксіології та шляхи їх вирішення : *монографія*. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2020. 164 с.
8. Стинська В. Соціально-педагогічна підтримка материнства й дитинства в Україні (XX – початок XXI ст.) : *монографія*. Івано-Франківськ, 2018. 320 с.
9. Стинська В. Експлікація до наукової проблеми «Теорія і практика соціально-педагогічної підтримки материнства й дитинства в Україні (XX – початок XXI ст.)»: *навч.-метод. посіб.* Івано-Франківськ: Фоліант, 2018. 220 с.

Додаткова

1. Антоновський О. Педагогічна аксіологія у психолого-педагогічній літературі як складова професіоналізму майбутнього вчителя. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2011. № 4(2). С. 126-132.
2. Винничук Р. В., Кравченко Л. М. Аксіологічний підхід у вітчизняній педагогічній науці та практиці: історико-педагогічна ретроспектива. *Витоки педагогічної майстерності: наук. журнал* / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава, 2019. Вип. 23. С. 22-28.
3. Винничук Р. В. Аксіологічний та культурологічний підходи як аспекти методології сучасної підготовки фахівців у вищій школі. *Young Scientist*. №2.2 (54.2). February, 2018. С. 93-96.
4. Винничук Р. В. Культурологічна парадигма професійного розвитку особистості: Аксіологічний аспект. *Ukrainian professional education*. №2. 2017. С. 78-84.
5. Винничук Р. В. Педагогічна аксіологія у контекстах гуманітарної професійної освіти. *Витоки педагогічної майстерності: наук. журн.* / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава, 2019. Вип. 24. С. 33-39.
6. Вітвицька С.С. Аксіологічний підхід до виховання особистості майбутнього вчителя. *Креативна педагогіка: наук.-метод. журнал* / Академія міжнародного співробітництва з креативної педагогіки. Вінниця, 2015. Вип. 10. С. 63-67.
7. Горобець К. В. Аксіосфера права як філософсько-правова категорія. *Актуальні проблеми держави і права*. 2012. Вип. 67. С. 178-186.
8. Демінська Л. О. Аналіз основних положень аксіологічної науки у філософському та педагогічному аспекті. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання*. 2011. № 11. С. 41–44.
9. Євтодюк А. В. Аксіологічні засади сучасної системи освіти України. *Педагогічний пошук*. 2014. № 2. С. 12–15.
10. Зарічанський О. Загальнонаукові підходи до формування системи психолого-педагогічної підготовки особливого складу підрозділів із надзвичайних ситуацій. *Рідна школа*. 2009. №1. С. 16-19.
11. Калюжна Т.Г. Педагогічна аксіологія в умовах модернізації професійно-педагогічної освіти: *монографія* / за наук. ред. О.В. Уваркіної. К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2012. 128 с.
12. Коновалова К. І. Аксіологічний підхід до формування професійної культури майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету*. Серія: Педагогічні науки. 2017. Вип. 144. С. 49-52.
13. Миленкова Р. В. Аксіопедагогічні умови формування особистості фахівця у вищих навчальних закладах. *Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технології*. 2011. Т. 1. С. 499-505.
14. Островська Г. О. Аксіосфера уроку літератури. *Науковий огляд*. 2014. № 5(6). С. 109-115.
15. Отич О. М. Аксіосфера гуманістичної педагогіки. *Професійна освіта: педагогіка і психологія: Українсько-польський щорічник* / за ред. Т. Левовицького, І. Вільш, І. Зязюна, Н. Ничкало. Київ. Ченстохова, 2010. Вип. 12. С. 173–180.
16. Пелех Ю. В. Аксіопедагогіка: інтелектуальна відповідь на виклики суспільства. *Педагогічна газета*. 2009. №10 (183). С. 6.

17. Пелех Ю. В. Теоретико-методологічний аналіз впливу аксіологічної складової на розвиток навчально-змістового компонента системи підготовки майбутніх учителів. *Рідна школа*. 2009. №12. С. 8-12.
18. Потапчук Т.В. Морально-ціннісні орієнтації молоді: ретроспективний аналіз. *Науковий вісник : зб. наук. пр. Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. №2, 2018. С.59-64.
19. Проблеми підготовки сучасного вчителя : збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини / [ред. кол.: Побірченко Н. С. (гол. ред.) та ін.]. Умань : ФОП Жовтий О. О., 2013. Випуск 7. 383 с.
20. Стинська В. Моделювання професійної діяльності майбутніх викладачів закладів вищої освіти. *Нові технології навчання*. 2020. Вип. 94. С. 315–319.
21. Стинська В. Соціально-педагогічна підтримка материнства й дитинства в незалежній Україні. *Теоретичні та методичні аспекти соціальної діяльності: монографія*. Хмельницький, 2020. С. 239 – 280.
22. Стинська В., Прокопів Л. Технології формування лідера у процесі професійної підготовки викладача ЗВО. *Освітні обрії*. 2021, № 1(52). С. 115–118.
23. Стинська В., Шафар Г. Ціннісне ставлення студентської молоді до свого здоров'я: дефінітивно-понятійна сутність. *Інформаційний бюлетень кафедри педагогіки ім. Б.Ступарика*. Івано-Франківськ, 2016. № 25. С. 73–77.
24. Стинська В., Шафар Г. Аксіологічний аспект формування здорового способу життя студентської молоді. *Інформаційний бюлетень кафедри педагогіки ім. Б.Ступарика*. Івано-Франківськ, 2016. № 10. С. 72–76.
25. Шолох О. А. Аксіологічний підхід у процесі професійної підготовки майбутніх психологів. *Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «Соціально-економічні та гуманітарні аспекти світових інноваційних трансформацій»*. Київ: Навчально-науковий інститут менеджменту та психології ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України, 2017. Ч.1. С. 178-181.
26. Stynska V. etc. Research of the factor structure of the model of world view settings at a young age. *Revista inclusiones*. 2020. Vol.7. Número 3. P. 98–116.
27. Stynska V. etc. Research of the relationship between existential anxiety and the sense of personality's existence. *Revista inclusiones*. 2020. Vol.7. Número especial. P. 41–59.

6. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика м.Івано-Франківськ, вул.Бандери, 1, ауд.510. тел. (0342)570011. kstuparyka@pnu.edu.ua
Викладач (і)	Стинська Вікторія Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор
Контактна інформація викладача	e-mail: viktoriia.stynska@pnu.edu.ua

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Академічна доброчесність: Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/ Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідують лекції і практичні заняття курсу.
Пропуски занять (відпрацювання)	Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять

	<p>відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються 5 Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Діяти відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Нова редакція) (зі змінами накази ректора № 61 від «31» січня 2020 р.; № 361 від 31 липня 2020 р.; № 795 від 31 грудня 2020 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf</p>
Додаткові бали	<p>Студент може отримати додаткові бали згідно «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf»</p>
Неформальна освіта	<p>Неформальна освіта зараховується згідно Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf</p>

Викладач:

доктор педагогічних наук,
професор кафедри педагогіки та освітнього менеджменту
ім. Б. Ступарика

Вікторія СТИНСЬКА